

סיכומי הדינים העולים ממסקנת הגמרא

נדב היום

גיטין דף מ"ז למסקנא

דף מ"ז ע"א

א. המוציא את אשתו משום שם רע או משום נדר, לא יחזיר. וכמה שיטות נאמרו בדבר:

שיטת תנא קמא ללשון ראשון: אם פירש בשעת גירושין שמגרשה משום נדר או שם רע, לא יחזיר, שמא יקלקלנה כשתינשא לאחר, ויאמר אילו הייתי יודע שהדברים בדאין או שהנדר יש לו הפרה, לא הייתי מגרשיך, והגט בטל ובניה מן השני ממזרין. לפיכך אומרים לו קודם גירושין: הוי יודע שלא תחזירנה עולמית, ומאחר שידע ולא חש להמתין ולבדוק אחר הדברים, גילה בדעתו שלא היתה חביבה עליו. אבל אם לא פירש מותר להחזירה, שאין יכול לומר שלא גירשה רק משום נדר, שלא פירש בשעת גירושין כלום.

שיטת תנא קמא ללשון שני: גם אם לא פירש לא יחזירנה, כדי שלא יהו בנות ישראל פרוצות בעריות ונדרים. וצריך שיאמר לה 'הוי יודעת שמשום שם רע אני מוציאך', כדי שתדע ולא תהיה פרוצה.

שיטת רבי יהודה: אם נדרה ברבים שאין לו הפרה, לא יחזיר. אבל נדרה שלא ברבים, יחזיר. כי אינו חושש אלא אלא שלא יהו פרוצות בנדרים, ונדר ברבים שאין לו הפרה, פריצות הוא. אבל נדר שיש לה הפרה, אין בו משום פריצות.

ומשום קלוקל אינו חושש (וי"א שהוא חושש, אלא שבנדר אינו יכול לקלקל. ראה ע"ב).

שיטת רבי מאיר: נדר שהבעל אין יכול להפר וצריך חקירת חכם, לא יחזיר, שיכול לקלקלה לאחר שתנשא ולומר, אילו הייתי יודע שחכם יכול להתיר לא הייתי מגרשה. אבל נדר שהבעל יכול להפר, מותר מלהחזירה, שאין יכול לומר אילו הייתי יודע כו', כי היה לו להפר.

שיטת רבי אלעזר: עיקר החשש הוא על נדר שאין צריך חכם, שיכול לקלקלה ולומר אילו ידעתי שאני יכול להפר לא הייתי מגרשיך. אבל נדר הצריך חכם, אין יכול לומר אילו ידעתי שהחכם מתיר לא הייתי מגרשיך, שאין אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין ולשאול על נדרה. ואע"פ כן אסרו להחזיר גם בנדר זה, שלא יבואו להחזיר גם בנדר שיכול להפר.

ב. נדר שהודר ברבים, לחכמים יש לו הפרה, ולרבי יהודה אין לו. וכמה הן רבים? י"א שלשה וי"א עשרה.

בני ישראל לא הרגו את הגבעונים, לרבי יהודה לפי שנדרו ברבים ואין להם הפרה, ולחכמים השבועה היתה בטעות, ולא הרגום משום קדושת השם.

בעל נדר לגרש את אשתו, יכול לגרשה ולהחזירה. ואין קונסים אותו על כך שלא שאל על נדרו.

דף מ"ו ע"ב

א. הנודר, כאילו בנה במה בשעת איסור הבמות. והמקיימו ולא נשאל עליו לחכם, כאילו הקריב עליה קרבן.

ב. המגרש את אשתו משום שנמצאת אילונית, לרבי יהודה לא יחזיר, שמא תנשא ותלד, ויאמר אילו הייתי יודע לא הייתי מגרשיך, ועל דעת כן גרשתי שאם יבואו לך סימנים שאחזירך. לפיכך אומרים לו קודם גירושין, הוי יודע שלא תוכל להחזירה לעולם. ולחכמים יחזיר, ואין חוששים שיקלקלה. ויש מהפכים השיטה, שלרבי יהודה יחזיר ולחכמים לא.

ג. לסובר שלא יחזיר, אם נישאת לאחר והיו לה בנים הימנו, ותובעת כתובתה מן הראשון שהוציאה בלא כתובה משום מקח טעות, אומר לה שתיקותיך יפה מדיבוריך, שיכול לקלקלה ולומר: אילו ידעתי שסופי ליתן כתובה לא גרשתיך.

ד. לרבי מאיר, אם גירשה משום איילונית, ולא אמר 'אם אין את איילונית אינו גט', יכול להחזיר, שאין יכול לקלקלה, כיון שלא כפל את תנאו. ואם כפל את תנאו, לא יחזיר.

ה. המוכר את עצמו ואת בניו לעובדי כוכבים, ושנה ושילש, אין פודין אותו. אבל פודין את הבנים לאחר מיתת אביהן. וכן אלו הרגילים ללוות מעובדי כוכבים ואין להם לפרוע, והגויים שובים אותם לעבדים, אין פודין אותם.

לומד יקר! אם לדעתך יש טעות בחומר, שגיאת כתיב, או כל הערה אחרת לשיפור התקציר, לטובת הכלל, דווח למערכת באמצעות שליחת דואר לכתובת: 7600235@gmail.com. בכדי שנוכל לתקן את הצריך תיקון.

יש לציין מסכת, דף, ועמוד. תודה.

© כל הזכויות שמורות למערכת "הדף היומי למסקנא". התקציר מיועד לשימוש אישי! אין להפיץ ו/או לעשות בו כל שימוש מסחרי. להצטרפות:

7600234@gmail.com